

Моја прва
сликовна енциклопедија

ЧУЛА

Шта су чула?

Од рођења, људи имају пет чула: укус, слух, мирис, вид и додир. Језик, уши, нос, очи и кожа преносе нашем мозгу информације о свету око нас.

Мозак игра кључну улогу у функционисању пет чула. Он доноси одлуке на основу информација које прима. На пример, ако видимо или чујемо аутомобил како долази, знамо да треба да станемо пре него што пређемо улицу.

Информације стижу до мозга кроз нервни систем, мрежу нерава која пролази кроз цело наше тело.

Грчки филозоф Аристотел је доказао да људи имају пет чула.

Чуло укуса

Захваљујући језику, можемо препознати пет укуса када окусимо храну. То може бити слатко, слано, кисело, горко или умами. Дакле, чак и са повезом преко очију, можемо погодити шта једемо!

Не осећамо укус само језиком!
Укључен је и наш нос, јер су уста и нос повезани. На пример, ако смо прехлађени, оно што једемо слабијег је укуса.

Укусе осећамо захваљујући густативним папилама, малим квржицама које се налазе на површини језика.

Да бисмо правилно препознали храну, језик мора бити влажан од пљувачке. Када једемо нешто што нам се свиђа, производимо више пљувачке.

Ако опечемо језик, на пример, на врућу супу, неколико дана ћемо слабије осећати укуса.

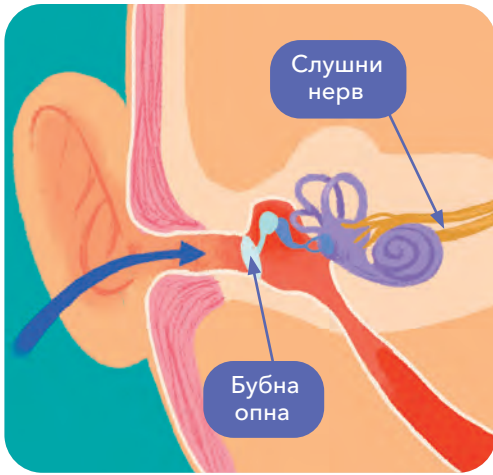
Свако има другачији укус! Можда ви волите одређено поврће, док неко сматра да је оно превише горко.

Чуло слуха

Уши нам омогућавају да чујемо звукове. Такође, зато што можемо да чујемо, можемо и да говоримо: производимо звукове које чујемо када неко говори.

Што су звукови гласнији, то их мање можемо разликовати. Ако су звукови тихи, можемо их чути све истовремено.

Уво прима звучне таласе, који пролазе кроз ушни канал до бубне опне и слушног нерва, пре него што их мозак обради.

Унутрашње уво нам помаже да одржимо равнотежу. Када смо потресени, унутрашње уво постаје узнемирено и постајемо дезоријентисани.

Гласни звуци могу оштетити наше уши. Стога музику не треба прегласно појачавати.

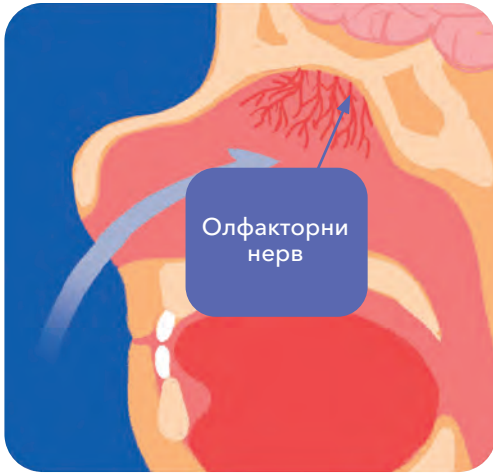
Зими се штитимо од хладноће како бисмо избегли прехладу, која би могла довести до инфекције ува.

Чуло мириса

Нос нам омогућава да препознамо мирисе који се шире у ваздуху који удишемо. Они могу бити благи или јаки, изазвати нам глад или мучнину.

Цвет испушта опојан мирис, пријатан нашим ноздрвама, док издувни гасови производе непријатан мирис.

Када дишемо, ваздух улази кроз ноздрве и пролази преко олфакторног нерва, који помаже мозгу да разликује мирисе.

Препознавање мириса нам омогућава да реагујемо у складу са тим. Захваљујући нашем носу, знамо, на пример, да ли је храна безбедна за јело или не.

Топла храна одаје више мириса него хладна. На пример, са завезаним очима можемо препознати мирис свеже пилетине из рерне.

Ако смо прехлађени, слабије ћемо осећати мирис. Ако нам је нос зачепљен, ваздух не може да прође кроз њега, те се може десити да нам је чуло мириса блокирано. Исто је и ако нам цури нос.

Чуло вида

Очи функционишу као камера – опажају све око нас. Захваљујући њима, можемо да видимо и посматрамо своју околину.

Вид нам нарочито омогућава да разликујемо боје.

